

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Ладизинський фаховий коледж
Вінницького національного аграрного університету»

Циклова комісія загальноосвітніх дисциплін

**Методичні рекомендації до виконання
самостійної роботи
з дисципліни «Історія України»
для студентів спеціальності : 201 «Агрономія»,
208 «Агроінженерія»**

Викладач: Немировська В.Д.

Ладизин

Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи.

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія України» є оволодіння здобувачами освіти знаннями цілісного уявлення про минуле людства, розвитку критичного мислення, навичок аналізу історичних джерел та вихованні відповідальних громадян, які здатні розуміти сучасність, спираючись на досвід минулого. Історія України належить до тих загальноосвітніх дисциплін, які вивчаються у всіх навчальних закладах, є однією з базових курсів, котрі формують як світогляд, так і духовну сферу людини. Предметом курсу є історія й розвиток людського суспільства на всіх етнічних українських землях з найдавніших часів до сьогодення.

У результаті виконання самостійних завдань здобувач освіти повинен:

Знати: Факти, дати, події, терміни, імена історичних діячів, поняття, пов'язані з певною історичною темою. Причини та наслідки історичних подій. Основні історичні закономірності та тенденції. Різні точки зору на історичні події та процеси. Джерела історичної інформації (наприклад, писемні, речові, усні).

Вміти: Самостійно працювати з історичними джерелами (аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати). Визначати та класифікувати історичні факти. Встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між історичними подіями. Робити висновки та узагальнення на основі історичних даних. Порівнювати різні історичні періоди та події. Висловлювати власну точку зору з історичних питань. Аргументувати свою позицію, використовуючи історичні факти та аргументи. Представляти історичну інформацію у різних формах (наприклад, усно, письмово, за допомогою презентацій). Проводити невеликі історичні дослідження. Організовувати свою роботу, дотримуючись термінів. Працювати в команді.

Здобувачі освіти сьогодні хочуть мати достовірну інформацію про історичні події без ідеологічної заангажованості. Одним із найбільш ефективних методів отримання об'єктивної інформації є самостійна робота студентів, яка передбачена вивченням курсу «Історія України» в коледжі. Самостійна робота вчить студентів аналітизму, об'єктивності у трактуванні історичних подій, явищ, процесів.

Самостійна робота студентів – це робота над окремими питаннями з тем, які містить навчальна дисципліна, і які згідно з робочою навчальною програмою винесені на самостійне опрацювання студентів. Самостійна робота студента над засвоєнням навчального матеріалу може виконуватися у бібліотеці, навчальних кабінетах і лабораторіях, комп'ютерних класах, а також в домашніх умовах. Основною формою контролю та оцінювання самостійної роботи студентів є проведення поточного контролю у формі перевірки конспектів та тестування.

Зміст самостійної роботи студента визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. На самостійну роботу виноситься 42 аудиторних год.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ
ОСВІТИ З ЦИКЛУ ПРЕДМЕТІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ**

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з історії України
I. Початковий	1	Студент (студентка) розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі.
	2	Студент (студентка) розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі та може фрагментарно відтворити знання про них.
	3	Студент (студентка) має фрагментарні знання при незначному загальному їх обсязі (менше половини навчального матеріалу) при відсутності сформованих умінь та навичок.
II. Середній	4	Студент (студентка) має початковий рівень знань, значну (більше половини) частину навчального матеріалу може відтворити репродуктивно; може з допомогою вчителя виконати просте навчальне завдання.
	5	Студент (студентка) має рівень знань вищий, ніж початковий; може з допомогою вчителя відтворити значну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; має стійкі навички виконання елементарних дій з опрацювання даних.
	6	Студент (студентка) знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; може самостійно відтворити значну частину навчального матеріалу і робити певні узагальнення; вміє за зразком виконати просте навчальне завдання; має стійкі навички виконання основних дій.
III. Достатній	7	Студент (студентка) вміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; може пояснити основні процеси, що відбуваються під час вирішення задач; вміє виконувати навчальні завдання, передбачені програмою.
	8	Студент (студентка) вміє аналізувати навчальний матеріал, в цілому самостійно застосовувати його на практиці; контролювати власну діяльність; самостійно виправити вказані вчителем помилки; самостійно визначити спосіб розв'язування навчальної задачі; вміє використовувати нормативну базу.
	9	Студент (студентка): вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; вміє систематизувати і узагальнювати отримані відомості; самостійно виконує передбачені програмою навчальні завдання; самостійно

		знаходить і виправляє допущені помилки; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання навчального завдання.
IV. Високий	10	Знання, вміння і навички студента (студентки) повністю відповідають вимогам державної програми. Студент (студентка) володіє міцними знаннями, самостійно визначає проміжні цілі власної навчальної діяльності, оцінює нові факти, явища; вміє самостійно знаходити додаткові відомості та використовує їх для реалізації поставлених перед ним навчальних цілей, судження його (її) логічні і достатньо обґрунтовані.
	11	Студент (студентка) володіє узагальненими знаннями з предмета; вміє планувати особисту навчальну діяльність, оцінювати результати власної практичної роботи; вміє самостійно знаходити джерела різноманітних відомостей і використовувати їх відповідно до мети і завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; вміє виконувати завдання, не передбачені навчальною програмою.
	12	Студент (студентка) має стійкі системні знання та продуктивно їх використовує; вміє вільно використовувати нормативну базу, історичні відомості для поповнення власних знань та розв'язування задач.

ТАБЛИЦЯ ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 12-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ В ОЦІНКУ ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ

Оцінка за 12-бальною шкалою	Оцінка національна	Бал успішності
12	Відмінно	5
11		
10		
9	Добре	4
8		
7		
6	Задовільно	3
5		
4		
3	Незадовільно	2
2		
1		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ НА ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТТЯХ

Практичні заняття дозволяють студентам оволодіти практичними навичками. Робота на практичному занятті комплексно оцінюється викладачем, враховуючі такі критерії: правильність одержаних відповідей; повнота та логічність відповіді; наявність висновків та ілюстративних прикладів тощо. **«Відмінно»**. Студент знає теоретичний матеріал; має глибокі знання з тем практичних занять. При підготовці до заняття використовує творчий підхід, не обмежуючись лише матеріалами підручника або лекції. Активно приймає участь в дискусіях та доповнює відповіді інших. Дає змістовні та ґрунтовні відповіді, використовує приклади для кращого розуміння матеріалу. Під час заняття вдало поєднує теоретичні знання та практичні вміння з даної дисципліни. Приймає активну участь у виконанні розрахунково-графічних робіт.

«Добре». Студент знає теоретичний матеріал; має глибокі знання з тем практичних занять. Своєчасно готується до заняття. При підготовці до заняття не обмежується лише матеріалами лекції. Дає відповіді на поставлені запитання, проте існують певні помилки в трактуванні даної проблематики, не вміє самостійно та творчо мислити, не може вийти за межі теми. Існують проблеми із застосуванням прикладів з практичної діяльності.

«Задовільно». Студент відтворює основні поняття, але не виділяє взаємозв'язки між ними; може сформулювати думку з допомогою викладача. Відповіді базуються лише на лекційному курсі і практично не підкріплені прикладами. Має певні прогалини в інших темах, на яких базується матеріал практичного заняття.

«Незадовільно». Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працює в аудиторії, не готовий відповідати на будь-яке запитання з теми практичного заняття.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студентів є невід'ємною частиною освітнього процесу підготовці кваліфікованих фахівців здатних самостійно і творчо вирішувати поставлені завдання. Матеріал для самостійної роботи студентів, який передбачений в темі заняття одночасно із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться на самостійне опрацювання і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюються під час підсумкового контролю. Знання студентів з самостійної роботи оцінюється за наступними критеріями:

«Відмінно». Студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми, який винесений на самостійну роботу, застосовує для оформлення результатів самостійної роботи не лише рекомендовані, а й додаткові джерела інформації та творчий підхід. Оформляє результати самостійної роботи логічно та послідовно.

«Добре». Студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми який винесений на самостійну роботу; орієнтується в ньому та усвідомлено застосовує знань для розв'язання практичних задач. Під час відповіді припускається незначних помилок або робить не зовсім повні висновки за одержаними результатами. Результати самостійної роботи оформляє послідовно.

«Задовільно». Студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання; не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відповідає невпевнено.

«Незадовільно». Студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не володіє основними поняттями та термінами; не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, не вміє самостійно мислити.

Самостійна робота

Тема: Найдавніша історія України

Мета: Ознайомити студентів з основними періодами історії України, причинами тривалого заселення півдня та етапами формування державності українських земель. України.

План

1. Періодизація історії України.
2. Вплив природно-географічних факторів на розвиток України.
3. Найдавніша історія України.
4. Первісні люди. Неолітична революція.
5. Трипільська культура.

Контрольні питання:

1. Вкажіть археологічну періодизацію історії.
2. Коли з'явилися перші люди на території України?
3. Як змінювалися знаряддя праці в кожний з періодів.
4. Вкажіть де було знайдено найвідоміші стоянки первісних людей?
5. Дайте характеристику неолітичній революції
6. Назвіть особливості трипільської культури.

Ключові поняття та терміни:

Історія, хронологія, археологія, цивілізація, археологічна культура, архантроп, неандерталець, кроманьйонець, палеоліт, мезоліт, неоліт, неолітична революція, енеоліт, кам'яний вік, бронзовий вік, залізний вік, первісна доба, первісна людина, первісне людське стадо, родова община, плем'я, матриархат, патріархат, перший і другий суспільні поділи праці, магія, фетишизм, тотемізм, анімізм, Трипільська культура.

Інтернет ресурси:

<https://znohistory.ed-era.com/m1/12>

<https://spadok.org.ua/trypillya/trypilska-kultura-abo-de-pochynalasya-istoriya-nashoyi-krayiny>

Література :

1. Світлична В.В. Св24 Історія України: навч. посібн. – 7 е вид. – К.: Каравелла, 2015. С. – 11 – 25.
2. Бойко О. Д. Історія України: Посібник.-К.: «Академвидав», 2003. С. 9 – 40.
3. Земерова Т. Історія України. Таблиці та схеми / Т. Земерова. – Тернопіль: підручник і посібник, 2017. С. – 3- 17.

Контроль знань з теми : Найдавніша історія України

Варіант I

1. Коли на території України з'явилася людина?

- А. 3 млн. років тому Б. 2 млн. років тому
В. 1,5 млн. років тому Г. 1 млн. років тому

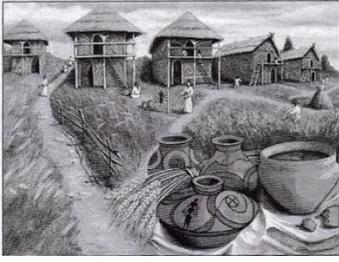
2. Перехід від привласнюючого господарства до відтворюючого — це характерна риса розвитку людського суспільства в епоху.

- А. палеоліту Б. енеоліту
В. неоліту Г. мезоліту

3. Залюднення території України розпочалося в період.

- А. палеоліту Б. енеоліту
В. неоліту Г. мезоліту

4. Реконструкція, зображена на малюнку, відображає життя та побут.

- А. трипільців Б. кіммерійців
В. скіфів Г. давніх слов'ян

5. Які заняття людей були основою ведення привласнюючого господарства?

- А. землеробство, скотарство, рибальство
Б. мисливство, збиральництво, рибальство
В. збиральництво, тваринництво, рибальство
Г. землеробство, збиральництво, мисливство

6. Укажіть назву грецького міста-колонії, заснованого на Бузькому лимані, неподалік сучасного Миколаєва.

- А. Тіра Б. Ольвія
В. Херсонес Г. Фанагорія

7. Елементами оздоблення археологічної пам'ятки, зображеної на фото, є фігурки воїнів —...

- А. скіфів Б. сарматів В. греків Г. кіммерійців

8. Укажіть заняття привласнювального господарства?

1. землеробство 4. ремесло
2. полювання 5. збиральництво
3. скотарство 6. Рибальство

9. Назва прикраси з кургану Товста могила :

- А. Трипільське намисто Б. Сарматська геосинкліналь
В. Скіфська пектораль Г. Кіммерійська підвіска

10. Установіть послідовність панування кочовиків на території сучасної України.

А. скіфи Б. гуни В. кіммерійці Г. сармати

Варіант II

1. В який період кам'яного віку люди почали виготовляти керамічний посуд?

А. мезоліт Б. енеоліт
В. палеоліт Г. неоліт

2. Найдавніший, за писемними джерелами, народ Північного Причорномор'я це...

А. гуни Б. скіфи
В. сармати Г. кіммерійці.

3. Укажіть характерні риси розвитку Трипільської культури:

1. ведення орного землеробства	5. осілий спосіб життя
2. будівництво укріплених міст	6. виготовлення бронзових знарядь праці
3. ведення кочового скотарства	7. здійснення грабіжницьких набігів
4. орнаментация керамічного посуду	

4. Якою цифрою на картосхемі позначено Місце розташування Мізинської стоянки - археологічної пам'ятки доби палеоліту?

А. 1 Б. 3
В. 2 Г. 4

5. Першою формою об'єднання людей була:

А. племена Б. стада
В. об'єднання Г. групи

6. Найдавніша стоянка на території України була знайдена біля...

А. Межиріч на Київщині Б. Мізина на Чернігівщині
В. Королеве на Закарпатті Г. Трипільля на Київщині

7. Де було знайдено прикрасу зображену на малюнку?

- А. курган Солоха Б. курган Товста Могила
В. Мізинська стоянка Г. курган Чортмлик

8. Кіммерійські племена

- А. здійснювали грабіжницькі набіги.
Б. засновували торговельні факторії.
В. зводили систему прикордонних укріплень – валів.
Г. освоювали нові території для розвитку землеробства.

9. Установіть відповідність між періодом стародавньої історії України та досягненням первісної людини на території України.

1. палеоліт	А. виготовлення перших знарядь праці
2. мезоліт	Б. винайдення рибальства
3. неоліт	В. початок обробки міді
4. енеоліт	Г. винайдення кераміки
	Д. використання залізних знарядь праці

10. Який вид занять привласнювального господарства набув поширення в мезоліті?

- А. рибальство Б. землеробство В. скотарство Г. полювання

Самостійна робота

Тема : Утворення і розвиток ранньофеодальної держави Київська Русь

Галицьке-Волинське князівство.

Мета: Вивчити основні події періоду Київської Русі, зміст та напрямки київських князів. Галицько-Волинського князівства. Дослідити та розглянути внутрішню та зовнішню політику київських князів.

План

1. Найбільші удільні князівства. Утворення князівств
2. Розвиток Київського, Переяславського, Чернігівського князівств.
3. Культура Київської Русі.
4. Проблема формування народностей у Руській державі.
5. Посилення монгольської держави.
6. Трагедія на річці Калка.
7. Наслідки монгольської навали та історичне значення боротьби з нею.

Контрольні питання:

1. Коли було утворено Київську Русь?
2. Кого з київських князів ви виділили б за їх державницьку діяльність?
3. Яку роль зіграло прийняття християнства?

Ключові поняття та терміни:

Племінний союз, держава, русь, Київська Русь, релігія, язичництво, християнство, бояри, великий князь, віче, воєвода, васалітет, смерди, ізгої, закупи, демократія, дружина, Золота Орда,

Києво – Печерська лавра, літопис, давньоруська народність, митрополит, данина, полюддя, шлюбна дипломатія, роздробленість, триумвірат, монголо-татарське іго, поліцентризація, писемна культура, фреска, мозаїка, православ'я, ранньофеодальна держава, «Руська Правда», Хрещення Русі, натуральне господарство, церква.

При вивченні теми необхідно опрацювати теоретичний матеріал, зробити короткий конспект в робочий зошит. Використовуйте матеріали лекцій, підручників, інтернет ресурси.

Завдання:

1. Студенти можуть підготувати повідомлення, реферати та презентації з даних питань.
2. Щоб закріпити отримані знання студенти складають таблицю « Правителі Київської Держави».

Князь/Роки правління	Внутрішня політика	Зовнішня політика	Значення діяльності

3. Дати відповідь на запитання:

Порівняйте діяльність князів Олега та Ігоря. Визначте спільне і відмінне.

Як дослідники пояснюють походження назви «Русь»?

Інтернет ресурси:

https://www.youtube.com/watch?v=S2VIYh_laRY

<https://www.youtube.com/watch?v=5yAfFvme1L8>

https://www.youtube.com/watch?v=iPOx_QUpkjA&list=PLv6ufBUWdRi2vc0yOzw-Ir4jRnwSjLdQ&index=10

Література:

1. Світлична В.В. Св24 Історія України: навч. посібн. – 7 е вид. – К.: Каравелла, 2015. С. – 32 – 42.
2. Бойко О. Д. Історія України: Посібник.-К.: «Академвидав», 2003. С. 41 – 89.
3. Земерова Т. Історія України. Таблиці та схеми / Т. Земерова. – Тернопіль: підручник і посібник, 2017. С. – 18 – 40.

Самостійна робота

ТЕМА: Соціально-економічний та політичний розвиток України в другій половині XVII-XVIII ст.

Мета: Дослідити яким саме було становище українських земель в другій половині XVII-XVIII століття . Проаналізувати впливи політичних подій на розвиток економіки, проаналізувати становище лівобережної та Правобережної України.

ПЛАН

1. Вхідження України до загальноросійського ринку у 18 ст. Мануфактурне виробництво.
2. Економічне піднесення в Україні після приєднання Північного Причирномор'я.
3. Розвиток міст.
4. Становище українських земель у складі Польщі. Гайдамацький рух. Коліївщина. Рух опришків.

Контрольні питання:

1. Яким було становище України в XVII – XVIII століттях?
2. Як вплинуло на долю українського населення ліквідація Гетьманату та Запорозької Січі?

3. На які частини були поділені українські землі Російською та Австрійською імперіями?

Ключові поняття та терміни:

Малоросія, малоросійська колегія, наказний гетьман, гайдамаки, опришки, коліївщина, паланка, Задунайська Січ, Вольності Війська Запорозького, козацьке бароко, козацькі літописи.

Інтернет ресурси:

https://pidru4niki.com/1566021256861/istoriya/politichni_podiya_ukrayini_drugoyi_polovini_xvii

<https://www.youtube.com/watch?v=OXRCYQbJjKM>

Література:

1. Світлична В.В. Св24 Історія України: навч. посібн. – 7 е вид. – К.: Каравелла, 2015. С. – 114 – 139.
2. Бойко О. Д. Історія України: Посібник.-К.: «Академвидав», 2003. С. 178 – 203.
3. Земерова Т. Історія України. Таблиці та схеми / Т. Земерова. – Тернопіль: підручник і посібник, 2017. С. – 117 - 145.

Контроль знань з теми: Соціально-економічний та політичний розвиток України в другій половині XVII-XVIII ст.

Завдання:

1). Щоб закріпити отримані знання студенти складають таблицю змін у адміністративно-територіальному устрої українських земель у період «Руїни»:

Гетьман	Підписані ним міждержавні угоди	Наслідки підписаних міждержавних угод

2). Складіть словник персоналій та дайте їм характеристику: Ю. Хмельницький, І. Виговський, П. Тетеря, І. Брюховецький, П. Дорошенко, Д. Многогрішний, І. Самойлович, І. Мазепа, П. Орлик, І. Скоропадський, цар Петро I, король Карл XII, П. Полуботок, Д. Апостол, К. Розумовський, Катерина I, Петро II, Анна Іоанівна, Е. Бірон, Єлизавета I, Петро II, Катерина II, П. Румянцев, П. Калнишевський.

3). Дайте відповідь на запитання:

Які основні верстви населення були в соціальній структурі в середині XVII ст.?

Самостійна робота

Тема: Українські землі під владою Російської та Австро – Угорської імперії у першій половині XIX століття

Мета: Розглянути основні події історії України в першій половині XIX ст. Проаналізувати основні етапи українського національного відродження, порівняти становище Наддніпрянської України та Західно-українських земель.

План

1. Вплив польських повстань 1830-31 і 1863-64 років на розвиток національно-визвольного руху українців.

5. Що було спільним для селянських реформ XIX ст. у Російській та Австрійській імперіях?
- А. упровадження в умовах революційних подій у Європі
 - Б. надання селянам землі та громадянських прав
 - В. залучення селянства до парламентської діяльності
 - Г. ліквідація селянського малоземелля та безземелля
6. Яка подія дала поштовх до створення Головної руської ради?
- А. реформи Марії-Терезії та Йосипа II
 - Б. польське повстання 1830 р.
 - В. європейська революція 1848–1849 рр.
 - Г. повстання під проводом Л. Кобилиці
7. Укажіть історико-географічний регіон, значна територія якого була охоплена повстанням під проводом У. Кармалюка.
- А. Волинь
 - Б. Галичина
 - В. Слобожанщина
 - Г. Поділля
8. Установіть послідовність явищ.
- А. виникнення фабрики
 - Б. виникнення мануфактури
 - В. промисловий переворот
 - Г. виникнення ремесла
9. Розташуйте події в хронологічній послідовності.
- А. виникнення таємного гуртка у Харківському університеті
 - Б. діяльність масонської ложі «Любов до істини»
 - В. повстання Чернігівського полку
 - Г. виникнення Малоросійського таємного товариства.
10. Які держави володіли українськими землями на початку XIX ст.?
- 1. Османська імперія
 - 2. Річ Посполита
 - 3. Російська імперія
 - 4. Австрійська імперія
 - 5. Королівство Пруссія
 - 6. Австро-Угорська імперія

Варіант II

1. Унаслідок освітніх реформ Марії-Терезії та Йосифа II (1770—1780-ті рр.) в Австрійській імперії
- А. підпорядковано всі приватні гімназії римсько-католицькій церкві.
 - Б. ліквідовано мережу греко-католицьких семінарій.

В. запроваджено систему початкових шкіл із рідною мовою навчання

Г. закрито Львівський університет і «Руський інститут».

2. Які поняття потрібно використовувати, щоби схарактеризувати соціально-економічне життя Наддніпрянської України на кінці XVIII – у п. пол. XIX ст.?

А. «кріпосництво», «промисловий переворот»

Б. «відруб», «трудова міграція»

В. «земства», «монополія»

Г. «Коліївщина», «займанщина»

3. Коли було видано альманах «Русалка Дністрова» ?

А. 1833 р.

Б. 1836 р.

В. 1840 р.

Г. 1835 р.

4. Яку назву мала перша газета, друкована українською мовою ,що стала виходити в 1848тр. У Львові?

А. « Зоря Галицька»

Б. «Зоря»

В. «Високий замок»

Г. «Хлібороб»

5. Унаслідок Першого поділу Речі Посполитої до володінь Австрійської монархії приєднано

А. Волинь

Б. Північну Буковину

В. Закарпаття

Г. Східну Галичину.

6. Уривок з історичної праці:

«З-поміж дворянства висуваються... добрі патріоти й завзяті оборонці дворянських інтересів. Усе це люди, які виховували свій патріотизм з вивчення історії України, які збирали літописи й різні документи з історії краю. На свої заняття дворянським питанням вони дивляться як на подвиг, розпочатий задля своєї батьківщини...» засвідчує початок

А. політизації українського руху

Б. українського національного відродження.

В. розгортання громадівського руху

Г. покаяння широких верств населення

7. Установіть послідовність подій суспільно-культурного життя XIX – початку XX ст.

А. Відкриття в Катеринославі першого на Наддніпрянській Україні товариства «Просвіта».

Б. Перше видання в Петербурзі «Кобзаря» Т. Шевченка.

В. Відкриття університету в Харкові.

Г. Створення першого українського стаціонарного професійного театру.

8. Унаслідок проведення в 1770–1780-х роках реформ Марії-Терезії та Йосифа II в Австрійській імперії

- А. змінилося правове становище українського селянства та греко-католицької церкви.
- Б. Галичина та Закарпаття об'єднувалися в край – Королівство Галіції і Лодомерії.
- В. українці здобули перший досвід діяльності в австрійському парламенті.
- Г. посилювався вплив українських політичних партій, лояльних до Габсбургів.

9. Осередком українського національного руху під час подій «весни народів» було місто

- А. Київ Б. Харків. В. Львів. Г. Чернівці.

10. Які події відбулися у першій пол. XIX ст.

- 1. російсько-турецька війна
- 2. виникнення Головної Руської Ради
- 3. Третій поділ Речі
- 4. реформи Марії-Терезії та Йосифа II
- 5. Перший поділ Речі Посполитої
- 6. Перше видання «Кобзаря» Т. Шевченка

Самостійна робота

Тема: Україна на початку XX століття (1900-1914 рр.)

Мета: розширити і структурувати знання студентів про становище українських земель у складі Російської та Австро-Угорської імперій, Узагальнити знання студентів про становище українських земель на початку XX ст. Проаналізувати розвиток економічних відносин. Столипінська аграрна реформа.

План

- 1. Поява перших українських політичних партій.
- 2. Політика Російської імперії щодо Наддніпрянської України на початку XX ст.
- 3. Український рух на західноукраїнських землях на початку XX ст.

Ключові поняття та терміни:

Економічна криза, депресія, монополія, синдикат, політичний страйк, профспілка, відруб, хутір, артіль, трест, лібералізм, консерватизм, соціалізм, марксизм, націоналізм, «Справа Бейліса», «чорносотенці», народне віче, молодіжна спортивно-фізкультурна організація.

Інтернет ресурси:

<https://www.youtube.com/watch?v=Ng3nr85YM1k>

<http://moodle.mdu.in.ua/mod/page/view.php?id=5626>

<http://moodle.mdu.in.ua/mod/page/view.php?id=5628>

Література:

Світлична В.В. Св24 Історія України: навч.посібн. – 7 е вид. – К.: Каравелла, 2015. С. 155 – 162.

Бойко О. Д. Історія України: Посібник.-К.: «Академвидав», 2003. С. 249 – 273, 285 – 318.

Земерова Т. Історія України. Таблиці та схеми / Т. Земерова. – Тернопіль: підручник і посібник, 2017. С. 184 – 237.

Контроль знань з теми: Україна на початку ХХ століття(1900-1914 рр.)

1. Поясніть терміни та поняття: Економічна криза, депресія, монополія, синдикат, політичний страйк, профспілка, відруб, хутір, артіль, трест, лібералізм, консерватизм, соціалізм, марксизм, націоналізм, «Справа Бейліса», «чорносотенці», народне віче, молодіжна спортивно-фізкультурна організація.

2. Скласти історичну таблицю «Українські політичні партії к. ХІХ - поч. ХХ ст.»:

Партія	Рік заснування	Діячі	Друкований орган	Програмні вимоги

3. Дайте відповідь на запитання: Назвіть які та з якою метою виникали спортивно-пожежні товариства в кінці ХІХ ст.-на початку ХХ ст.

Самостійна робота

Тема: Українське національно-державне відродження 1917-1921 років

Мета: розширити і структурувати знання студентів про боротьбу за українську державність у 1917-1920 рр., розвивати навчально-стратегічну компетентність.

План

1. Німецько-австрійська інтервенція, відновлення влади Української Центральної Ради. 2. Розгін окупантами центральної Ради та встановлення влади гетьманом Скоропадського. 3. Історичне значення діяльності центральної ради.

Ключові поняття та терміни:

Універсал, федерація, демократична революція, українська революція, автономія, самостійники, українізація армії, корніловський заколот, ультиматум, червоний терор, радянізація, реквізиція, конфіскація, народний секретаріат, автономізація, гетьманський переворот, українська держава, гетьманат, продовольча диктатура, «воєнний комунізм», продовольча розкладка, «Київська катастрофа».

Контроль знань: Тести. Студенти можуть підготувати повідомлення, реферати та презентації з даних питань.

Інтернет ресурси:

<https://www.youtube.com/watch?v=JXer2cdhLrY>

<https://www.youtube.com/watch?v=xVADQaiSl4A>

<https://www.youtube.com/watch?v=XVPKvNUF2iM>

<https://www.youtube.com/watch?v=mv1NEAbG1VM>

Література:

Світлична В.В. Св24 Історія України: навч.посібн. – 7 е вид. – К.: Каравелла, 2015. С. 176 – 205.

Бойко О. Д. Історія України: Посібник.-К.: «Академвидав», 2003. С.321 – 371.

Земерова Т. Історія України. Таблиці та схеми / Т. Земерова. – Тернопіль: підручник і посібник, 2017. С. 238 – 278.

Контроль знань з теми: Українське національно-державне відродження 1917-1920 років

Тести

Варіант I

1. Урочисте проголошення Директорією Універсалу про об'єднання Української Народної Республіки (УНР) й Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР) в єдину незалежну державу відбулося...

- А. 22 січня 1919 р. В. 9 січня 1918 р.
Б. 13 листопада 1918 р. Г. 7 листопада 1917 р.

2. Установіть послідовність ухвалення державно-правових актів України.

- А. Конституція Української Народної Республіки
Б. Універсал Директорії Української Народної Республіки про злуку УНР та ЗУНР
В. Конституція Української Радянської Соціалістичної Республіки
Г. Четвертий Універсал Української Центральної Ради

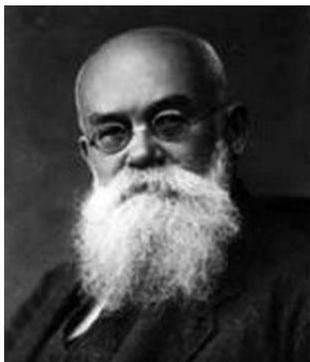
3. Що було спільним для політики урядів гетьмана П. Скоропадського та генерала А. Денікіна на території України?

- А. відновлення приватної власності на землю
Б. налагодження діалогу з опозиційними партіями
В. закриття українських шкіл, газет, журналів
Г. постачання продовольства та сировини до Німеччини

4. Яку позицію займала Українська Центральна Рада у відносинах з Тимчасовим урядом Росії?

- А. намагалась знайти компроміс щодо термінів реалізації національних прав українського народу
Б. повністю підтримувала заходи Тимчасового уряду на придушення національних рухів
В. ігнорувала будь-які спроби Тимчасового уряду налагодити переговорний процес
Г. підбурювала неросійські народи до розвалу Російської імперії силовими методами

10. На фото зображений

- А. президент Західноукраїнської Народної Республіки Є. Петрушевич.
- Б. член президії Союзу визволення України В. Дорошенко.
- В. голова Української Центральної Ради М. Грушевський.
- Г. лідер Української партії соціалістів-федералістів С. Єфремов.

Варіант II

1. Хто у березні 1917 р. очолив Українську Центральну Раду?

- А. В. Винниченко
- В. С. Петлюра
- В. С. Єфремов
- Г. М. Грушевський

2. Яке гасло українського національно-визвольного руху відповідає змісту Четвертого Універсалу Української Центральної Ради (УЦР)?

- А. «Геть Тимчасовий уряд!»
- Б. «Хай живе самостійна Україна!»
- В. «Вся влада Радам!»
- Г. «Україна для українців!»

3. Що було спільним для політики гетьмана П. Скоропадського і генерала А. Денікіна на території України?

- А. ведення бойових дій проти військ Червоної армії
- Б. налагодження діалогу з опозиційними партіями
- В. відновлення поміщицького землеволодіння
- Г. закриття українських шкіл, газет, журналів

4. Після проголошення якого з Універсалів УЦР було створено український уряд- Генеральний секретаріат?

- А. другого
- Б. третього
- В. четвертого
- Г. першого

5. Встановіть послідовність подій

- А. Корніловський заколот Б. бій під Крутами
В. четвертий універсал Г. I Всеукраїнський військовий з'їзд

6. Розгляньте фото радянського плаката 1919 року.

Які судження щодо нього є правильними?

1. Плакат покликаний мобілізувати прихильників більшовиків.
2. Плакат дискредитує мету боротьби противників влади більшовиків.
3. Плакат закликає до судових переслідувань політичних противників.
4. Плакат створює образ ворога.
5. Плакат має сатиричний характер.
6. Плакат декларує захист пролетарів від політичних переслідувань.
7. Плакат присвячений успіхам боротьби «трудового народу».

7. Проаналізуйте фрагмент історичного документа

«У Петрограді відбулися криваві події, які загрожують загибелі завоювань революції. Частина населення Петрограда, керована більшовиками, збройним шляхом ліквідувала Тимчасовий Уряд і хоче нав'язати свою волю Російській Республіці. Ми закликаємо рішуче боротися з будь-якими спробами підтримання петроградського повстання. Громадяни України! Покажіть себе вірними захисниками свободи й ворогами анархії, яка може віддалити скликання Всеросійських й Українських Установчих Зборів і навіть призвести до загибелі рідного краю...»

«Криваві події» в Петрограді спричинили ухвалення

- А. Акта злуки між УНР й ЗУНР.
Б. Грамоти до всього українського народу гетьмана П. Скоропадського.
В. Третього Універсалу УЦР
Г. Конституції Української Народної Республіки.

8. 22 січня 1919 р. на Софійському майдані в Києві урочисто проголошено

- А. повалення Гетьманату. Б. возз'єднання УНР і ЗУНР.
В. незалежність УНР Г. встановлення радянської влади.

9. Які політичні сили наприкінці жовтня — початку листопада 1917 р. вели збройну боротьбу за владу в Києві?

1. анархістські збройні загони Н. Махна

Література:

Світлична В.В. Св24 Історія України: навч. посібн. – 7 е вид. – К.: Каравелла, 2015. С. 207 - 236.

Бойко О. Д. Історія України: Посібник.-К.: «Академвидав», 2003. С. 372 – 420.

Земерова Т. Історія України. Таблиці та схеми / Т. Земерова. – Тернопіль: підручник і посібник, 2017. С. 269, 280 – 282.

Контроль знань з теми: Західно-українські землі в 1921-1939 роках.

1. Студенти заповнюють історичну таблицю «Західноукраїнські землі в 1921-1939 рр.»:

	Територія	Економіка	Політичне становище	Релігія	Політичні партії
Польща					
Румунія					
Чехословаччина					

2. Складіть словник історичних персоналій та дайте їм характеристику:

В. Ленін, Й. Сталін

3. Складіть порівняльну таблицю

Назва політики/роки	«воєнний комунізм»	НЕП
Причини		
Основні заходи		
Наслідки		

Самостійна робота

Тема: Україна в умовах десталінізації(1953-1964 рр.)

Мета: розширити і структурувати знання студентів про ситуацію на українських землях у другій половині ХХ ст., розвивати навчально-стратегічну компетентність.

План

1. Хрущовські реформи в Україні.
2. Особливості розвитку науки. Вплив НТР.
3. Культурне життя в Україні в період хрущовської «відлиги».

Контрольні питання:

1. Що таке десталінізація?
2. Охарактеризувати зміни в партійно-державному керівництві УРСР на початку 1950-х р.
3. Назвати основні наслідки реформ у сільському господарстві.
4. Назвати здобутки українських вчених.
5. Визначити роль шістдесятників у розвитку української культури.

Ключові поняття: Відбудова, десталінізація, реабілітація, Програма КПРС, «холодна війна», «ждановщина», «лисенківщина», операція «Вісла», космополітизм, НТР, шістдесятники, хрущовські надпрограми.

Інтернет ресурси:

<http://moodle.mdu.in.ua/mod/page/view.php?id=5646>

<https://www.youtube.com/watch?v=k8FogLbt-dg>

<https://www.youtube.com/watch?v=fYzj4yMHimE>

Література:

Світлична В.В. Св24 Історія України: навч.посібн. – 7 е вид. – К.: Каравелла, 2015. С. 255 – 260.

Бойко О. Д. Історія України: Посібник.-К.: «Академвидав», 2003. С. 485 – 510.

Земерова Т. Історія України. Таблиці та схеми / Т. Земерова. – Тернопіль: підручник і посібник, 2017. С. 335 – 345

Контроль знань з теми: Україна в умовах десталінізації(1953-1964 рр.)

Питання для самостійного вивчення:

1. М. Хрущов і Україна.
2. XX з'їзд КПРС та його історичне значення.
3. Культурне шістдесятництво в УРСР.

Самостійна робота

Тема: Україна в умовах незалежності

Мета: розширити і структурувати знання студентів про становлення Української незалежної держави, розвивати навчально-стратегічну компетентність.

План

1. Становище в соціальній сфері.
2. Проблеми в економіці.
3. Розвиток культури в 2000 роках.
4. Україна на сучасному етапі: події, люди, перспективи.

Контрольні питання:

1. Коли було проголошено незалежність України?
2. Які основні положення Декларації про державний суверенітет УРСР і Акта проголошення незалежності України?
3. Що таке державотворчий процес?
4. Хто став першим президентом України?

5. Які атрибути державності були запроваджені після проголошення незалежності України?
6. Хто став другим президентом України?
7. Коли було прийнято Конституцію України?
8. Коли Україна вийшла з рубльової зони?
9. Які основні підсумки економічного розвитку України в 1991-1994 та 1994-2005 рр.?
10. Охарактеризуйте розвиток української науки за роки незалежності.
11. Які реформи були проведені в галузі освіти?
12. Визначити причини та наслідки « Помаранчевої Революції» та « Революції Гідності».

Ключові поняття: Референдум, «гласність», «перебудова», багатопартійна система, державний суверенітет, страйк, купони, ринкові відносини, спекуляція, інфляція, НАТО, ЄС, СНД, без'ядерний статус, стратегічне партнерство, приватизація, національна валюта, національні символи, громадянське суспільство, «Помаранчева революція», «Революція Гідності», «Небесна сотня», демографічна криза, економічна криза, конверсія, тіньова економіка, конфесійні війни, корупція, клановість, політичні блоки, АТО.

Інтернет ресурси

<https://www.radiosvoboda.org/a/podii-shcho-sformuvaly-i-zmitsnyly-nezalezhnist%CA%B9/31405953.html>

<https://znohistory.ed-era.com/m6/131>

<https://www.youtube.com/watch?v=3SPy1YrRVHs>

Література:

- Світлична В.В. Св24 Історія України: навч.посібн. – 7 е вид. – К.: Каравелла, 2015. С. 293 – 311.
- Бойко О. Д. Історія України: Посібник.-К.: «Академвидав», 2003. С. 566 – 640.
- Земерова Т. Історія України. Таблиці та схеми / Т. Земерова. – Тернопіль: підручник і посібник, 2017. С. 370 – 417.

Контроль знань з теми: Тест з теми: Україна в умовах незалежності

Варіант I

1. Яка подія дала поштовх процесу міжнародного визнання України як незалежної держави?
 - А. проведення Всеукраїнського референдуму
 - Б. прийняття Декларації про державний суверенітет України
 - В. утворення Співдружності Незалежних Держав
 - Г. схвалення Акта проголошення незалежності України.
2. Вступ України до Ради Європи припав на період президентства

А. Л. Кравчука.	В. Л. Кучми.
Б. В. Ющенко.	Г. П. Порошенка.
3. Установіть послідовність подій періоду становлення України як незалежної держави.
 - А. обрання першого Президента України
 - Б. проведення перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР
 - В. ухвалення Конституції України

Г. утвердження державної символіки України.

4. Який фактор відіграв вирішальну роль у проведенні в Україні позачергових президентських виборів 1994 р.?

- А. оголошення імпічменту діючому президенту
- Б. загострення політичної та економічної кризи
- В. ухвалення нової Конституції незалежної України
- Г. добровільна відставка глави держави.

5. Які завдання державотворення в Україні було вирішено в першій половині 1990-х років?

- 1. побудовано соціально орієнтовану ринкову економіку
- 2. визначено державні кордони, регламентовано режим і порядок їх охорони
- 3. інтегровано українську економіку в європейські та світові економічні структури
- 4. створено власні Збройні сили, організовано органи безпеки та правопорядку
- 5. прийнято Конституцію незалежної України
- 6. сформовано інститут громадянства, національну символіку визнано державною.

6. Який документ закріплював таке положення:

«Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава. Суверенітет України поширюється на всю її територію. Україна є унітарною державою. Територія України в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою?»

- А. Конституція України
- Б. Декларація про державний суверенітет України
- В. Декларація прав національностей України
- Г. Акт проголошення незалежності України.

7. Які завдання державотворення в Україні було вирішено на початку 1990-х років?

- 1. Побудовано соціально орієнтовану ринкову економіку.
- 2. Встановлено недоторканність кордонів, регламентовано режим і порядок їх охорони.
- 3. Інтегровано українську економіку в європейські та світові економічні структури.
- 4. Створено власні Збройні сили, організовано органи безпеки та правопорядку.
- 5. Сформовано інститут громадянства, національну символіку визнано державною.
- 6. Прийнято нову Конституцію незалежної України.

А. 2, 4, 5

В. 2, 3

Б. 1, 4

Г. 1, 3, 5.

8. Що є свідченням співпраці незалежної України з Організацією Об'єднаних Націй?

- А. участь українських підрозділів у миротворчих операціях
- Б. приєднання до програми «Партнерство заради миру»
- В. проголошення без'ядерного статусу держави

Г. розміщення на своїй території іноземних військових баз.

9. Конституція УРСР, ухвалена 20 квітня 1978 р., утратила чинність

А. 1985 р. В. 1996 р.

Б. 1991 р. Г. 2004 р.

10. У липні 1994 р. Президентом України обрано.

А. В. Чорновола. В. О. Мороза.

Б. Л. Кравчука. Г. Л. Кучму.

Варіант II

1. 2014 рік – це рік, коли Україна...

А. вступила до Світової організації торгівлі (СОТ).

Б. підписала Угоду про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС).

В. стала членом Ради Європи (РЄ).

Г. приєдналася до програми НАТО «Партнерство заради миру».

2. Характеризуючи події, відображені на карикатурі, доцільно використовувати поняття.

А. «анексія» Б. «депортація»

В. «мобілізація» Г. «лібералізація»

3. Позначте, яка подія відбулася в той самий рік, коли Верховна Рада прийняла нову Конституцію України:

А. надання автономії Криму у складі України;

Б. приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї;

В. проведення грошової реформи та впровадження в обіг гривні;

Г. вступ України до Ради Європи.

4. 6 грудня 1991р. – це дата

А. набуття Україною членства в Раді Європи

Б. обрання першого Президента України

В. ухвалення Конституції України

Г. заснування Збройних Сил України.

5. У якому році було прийнято закон , який містить такі рядки?

«...вшановуючи пам'ять мільйонів співвітчизників, які стали жертвами Голодомору 1932-1933 років в Україні та його наслідків... Верховна Рада України приймає цей Закон.

Стаття1. Голодомор 1932-1933 років в Україні є геноцидом Українського народу».

А. 1993р.

Б. 1996р.

В. 2002р.

Г. 2006р.

6. Вкажіть, на честь якої події в 1990 році Народним рухом України було організовано "живий ланцюг" між Києвом і Львовом.

А. проголошення Акту злуки УНР і ЗУНР

Б. проголошення Української Народної Республіки

В. бою під Крутами

Г. проголошення незалежності Української Народної Республіки.

7. Коли Верховна Рада УРСР затвердила «Декларацію про державний суверенітет УРСР»?

А. 16 липня 1990 року

Б. 24 серпня 1991 року

В. 1 грудня 1991 року

Г. 6 грудня 1991 року.

8. Коли і де було проголошено створення Співдружності Незалежних Держав (СНД)?

А. 21 серпня 1991 року в Києві (Україна)

Б. 25 березня 1992 року в Тбілісі (Грузія)

В. 8 грудня 1991 року в Біловезькій Пущі (Білорусь)

Г. 16 липня 1990 року в Львові (Україна).

9. Встановіть послідовність подій періоду розпаду Радянського Союзу та відродження незалежності України.

А. вибух на Чорнобильській АЕС

Б. створення Народного руху України за перебудову

В. перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР

Г. ухвалення Декларації про державний суверенітет України.

10. Встановіть послідовність подій

А. Президентство П. Порошенко

Б. Помаранчева Революція

В. «Касетний скандал»

Г. Президентство В. Янукович

Список використаних джерел:

Основні :

1. Бойко О. Д. Історія України: Посібник.-К.: «Академвидав», 2003р.
2. Земерова Т. Історія України. Таблиці та схеми / Т. Земерова. – Тернопіль: підручник і посібник, 2017 р.
3. Світлична В.В. Св24 Історія України: навч.посібн. – 7 е вид. – К.: Каравелла, 2015р.

Допоміжні :

1. Атлас з історії України: 10 клас. – К.: ЗАТ «Інститут передових технологій», 2000.
2. Гісем О, історія України: Посібник для абітурієнтів. – Кам'янець – Подільський, 2002.
3. Гісем О. та ін.. Історія України ХХ ст.. Для тих, хто готується до іспитів. – К.,1999.
4. Субтельний О.Україна: історія/ Пер. з англ.. Ю.Шевчука;Вст.ст. Кульчинського. – 3-тє вид., перероб. Доп. – К.: Либідь 1993.
5. Турченко Ф.Г.,Панченко П.П.Тимченко С.Б. Новітня історія України(1939 – 2001): Підручник для 11 класусеред, загальноосвітніх навч.Закл. – К., 2001.

Інформаційні ресурси:

1. Історія України. – режим доступу:
<http://www.osvitaua.com/newspapers/iug/>
2. Історія України Хронологічна частина. – режим доступу:
<http://www.ex.ua/81014854>
3. Книги і підручники з історії України. – режим доступу:
<http://history.vn.ua/>
4. <http://unitest.com/uahist/> <http://uahistory.kiev.ua>
5. <http://golodomor.ukrinform.com/>
6. <http://www.gulag-museum.org.ua/>